

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3CdoPr/5/2024
Identifikačné číslo spisu:	1423207377
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1423207377.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M., narodeného D., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Kubinom, IČO: 42266793, Bratislava, Bottova 2A, vedúci organizačnej zložky zahraničného združenia Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, IČO: 36861391, Bratislava, Bottova 2A, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00151866, Bratislava, Pribinova 2, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 10Cpr/2/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. januára 2024 sp. zn. 8CoPr/14/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 23. novembra 2023, č. k. 10Cpr/2/2023-79 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca, bez podania žaloby vo veci samej domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433 z 27. 10. 2023 voči žalobcovi a poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny - pomernú časť služobného platu vo výške 4.902,00 eur mesačne v hrubom a príspevku na bývanie vo výške 232,00 eur mesačne v hrubom za každý deň trvania výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433 z 27. 10. 2023 voči žalobcovi od 27. 10. 2023 vrátane do dňa vykonateľnosti tohto uznesenia, spolu s úrokom z omeškania v sadzbe 9,25 % ročne z nezaplatenej sumy od 27. 10. 2023 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa vykonateľnosti uznesenia. Zároveň súd prvej inštancie nepriznal žalovanému náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť, nakoľko navrhovaným neodkladným opatrením by zasiahol do kompetencie iného orgánu verejnej moci a bránil by vo výkone kompetencie iného orgánu, ako aj z dôvodu, že žalobca podľa jeho názoru neosvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade existujú iné rovnako efektívne zákonné možnosti procesnej obrany žalobcu, (rozklad ako riadny opravný prostriedok proti personálnemu rozkazu vydanému ministrom a v prípade jeho neúspechu

správna žaloba, ktorej môže byť na návrh žalobcu priznaný odkladný účinok), ktorými možno dosiahnuť rovnaké účinky, ktoré sa žalobca snaží dosiahnuť návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a taktiež s poukazom na povahu a osobitný charakter služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru, ako aj materiálnu nevykonateľnosť a neprípustnosť požadovaného neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanému poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny.

1.2. V prvom rade považoval súd prvej inštancie za potrebné vysporiadať sa s argumentáciou žalobcu týkajúcou sa právomoci civilného súdu a uznesením kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SKomp/6/2021 z 08. 12. 2021. Poukázal na to, že žalobca cituje časť odôvodnenia - konkrétne bod 10., v ktorom Najvyšší správny súd (ďalej aj "NSS") vysvetľuje, že neodkladné opatrenie je inštitút procesného práva, ktorý SSP nepozná. Preto, pokiaľ návrh podaný na civilný súd spĺňa náležitosti a podľa obsahu ho súd posúdi ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, je civilný súd povinný o ňom rozhodnúť a neprichádza do úvahy postúpenie veci správneho súdu, t. j. takzvané skončenie veci inak, prevodom na iný súd, nakoľko SSP neobsahuje ustanovenie, na základe ktorého by mohol správny súd rozhodnúť o takomto návrhu, obzvlášť ak je podaný pred podaním žaloby vo veci samej. Toto je otázka, ktorú rieši NSS v časti citovanej žalobcom. NSS objasňuje, že odkladný účinok správnej žaloby nie je takým inštitútom, teda v prípade postúpenia veci by nemohol správny súd rozhodnúť o takomto návrhu podanom na súd civilný podľa ustanovenia § 185 a nasl. SSP. Súd prvej inštancie doplnil, že NSS tu nehodnotí odkladný účinok správnej žaloby čo do účinnosti ním poskytnutej ochrany, ale akcentuje rozdiel vo vzťahu k neodkladnému opatreniu, ktoré označuje ako široký prostriedok dočasnej ochrany účastníka. Ten ale (viď bod 12. Uznesenia) možno využiť, resp. návrhu vyhovieť len vtedy, ak povinnosť, ktorá sa ním ukladá, môže mať vecný súvis s následnou žalobou vo veci samej. Použitie formulácie „žaloba vo veci samej“ evokuje, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len v súvislosti s takou vecou (samou), na ktorej prejednanie je daná právomoc súdu. Jedine civilný súd je oprávnený rozhodnúť o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ale to samo osebe neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie s akýmkoľvek obsahom alebo na ochranu akéhokoľvek práva. Judikatúra súdov už totiž dávnejšie vyslovila, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci. Skúmanie týchto okolností je však úlohou civilného súdu, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodovať. Z uvedeného podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že pokiaľ by civilný súd rozhodoval o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by zasiahol do kompetencie iného orgánu verejnej moci, podľa názoru NSS je potrebné takýto návrh zamietnuť. Dospel pritom k záveru, že prípadné uznesenie, ktorým by súd nariadil neodkladné opatrenie, je presne takým rozhodnutím, ktorým by bránil v kompetencii iného orgánu. Vecou samou je tu totiž preskúmanie zákonnosti personálneho rozkazu, ide teda o zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy (ministerstva, resp. tu priamo ministra) a príslušnou hmotnoprávnou úpravou je zák. č. 73/1998 Z. z. (in concreto jeho § 46). Preto ani neplatí, že nariadením neodkladného opatrenia je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov, naopak pokiaľ nedôjde k zmene personálneho rozkazu na základe podania rozkladu a žalobca bude iniciovať konanie o správnej žalobe, nariadením neodkladného opatrenia by mohlo dôjsť k situácii, že o tej istej veci budú de facto existovať dve rozhodnutia dvoch rozličných súdov. Konštatoval, že obava, že exekúcia bude ohrozená, už z povahy veci nepripadá do úvahy.

1.3. Personálnym rozkazom Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433/2023 z 27. 10. 2023 bol žalobca dočasne pozbavený výkonu štátnej služby dňom 27. 10. 2023 do právoplatného skončenia trestného stíhania podľa § 46 ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. a zároveň sa žalobcovi odo dňa 27. 10. 2023 poskytuje služobný plat vo výške minimálnej mzdy zvýšenej o 10 % priznaného služobného platu na každú vyživovanú osobu, najviac však do výšky 70 % priznaného služobného platu. Vzhľadom k tomu, že osobou, proti ktorej návrh smeruje, je ústredný orgán štátnej správy, prípadná exekúcia, (čo sa týka petitu II. - časti pracovnej odmeny, nie je ohrozená, nakoľko existuje predpoklad, že plat žalobcu hradený zo štátneho rozpočtu bude možné zo strany žalovaného uhradiť, budú naň prostriedky a ani nemožno očakávať, že by sa žalovaný napríklad účelovo zbavoval majetku v takom rozsahu, že by tým zmaril výplatu platu žalobcu. Vo vzťahu k petitu I. zase nemožno hovoriť o exekúcii v pravom (materiálnom) slova zmysle a napokon aj žalobca argumentuje v návrhu potrebou bezodkladnej úpravy pomerov a nie obavou zo zmarenia exekúcia. Potrebu bezodkladne upraviť pomery žalobca takisto podľa názoru súdu prvej inštancie neosvedčil. Neodkladné opatrenie je prostriedkom procesnej obrany, ktoré by sa malo použiť až vtedy, keď neexistujú iné zákonné možnosti ako dočasne

upraviť pomery strán sporu.

1.4. V prejednávanej veci existujú iné zákonné možnosti a tými sú jednak rozklad ako riadny opravný prostriedok proti personálnemu rozkazu vydanému ministrom a v prípade jeho neúspechu správna žaloba, ktorej môže byť na návrh žalobcu priznaný odkladný účinok. Personálny rozkaz je síce v zmysle zák. č. 54/2019 Z. z. pracovnoprávnym úkonom, nakoľko tento zákon ustanovuje, že sa vzťahuje aj na štátnozamestnanecký pomer alebo služobný pomer, ale súčasne ide o správny akt, ktorý je možné zrušiť len zákonom predpísaným spôsobom. Súdu bolo zrejmé, že z časového hľadiska nebude takáto ochrana rovnako rýchla ako nariadenie neodkladného opatrenia civilným súdom, uvedené ale vyplýva z charakteru štátnej služby a špecifik služby, ktorú vykonáva príslušník policajného zboru. Jedným z nich je aj osobitný spôsob preskúmania rozhodnutí, teda osobitný druh správneho konania upravený v zák. č. 73/1998 Z. z. a prípadný súdny prieskum v správnom súdnictve. Povahu personálneho rozkazu, ani štátnozamestnaneckého pomeru príslušníka policajného zboru podľa názoru súdu prvej inštancie nemožno opomenúť. Navyše poukázal na to, že príslušné procesné lehoty ustanovené v citovaných právnych predpisoch (zák. č. 73/1998 Z. z. a SSP) predstavujú garanciu včasnosti ochrany pre žalobcu. Zo znenia ustanovenia § 185 SSP vyplýva, že hoci je možné ho priznať iba v súvislosti s podanou správnu žalobou a nie pred začatím konania, (preto aj NSS označuje neodkladné opatrenie ako široký procesný prostriedok dočasnej ochrany), jeho funkcia je veľmi podobná ako pri neodkladnom opatrení, nakoľko prichádza do úvahy vtedy, ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma. Nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia správneho súdu podľa § 185 SSP sa pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ by správny súd vyhovel návrhu na priznanie odkladného účinku, dosiahne tým žalobca presne rovnaké účinky, ktoré sa snaží dosiahnuť návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Navyše s poukazom na ustanovenie § 187 SSP, správny súd musí rozhodnúť v takomto prípade do šiestich mesiacov. O rozklade podanom proti personálnemu rozkazu musí byť rozhodnuté bezodkladne, spravidla do 60 dní odo dňa podania odvolania, ak by sa tak nestalo, má žalobca k dispozícii prostriedky nápravy, sťažnosť na nečinnosť, žalobu proti nečinnosti a pod.. Z povahy veci je však nesporné, že odkladný účinok má zabezpečiť materiálnu ochranu právam a oprávneným záujmom úspešného žalobcu tak, aby tento nebol dotknutý po zrušení žalobou napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy žiadnymi ich účinkami alebo následkami. Odkladný účinok správnej žaloby má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných a zabezpečovacích opatrení v civilnom sporovom konaní a neodkladných a iných opatrení v civilnom mimosporovom konaní. Oproti týmto opatreniam podstatou odkladného účinku je „zmrazenie“ právnych následkov už existujúceho, resp. platného a právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Inak povedané, viaceré právne predpisy obsahujú prostriedky na bezprostrednú ochranu ohrozených práv, avšak tieto nie je možné ľubovoľne zamietať.

1.5. Poukázal rovnako na to, že služobný pomer príslušníkov policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície je svojou povahou inštitútom verejného práva - ide o štátnozamestnanecký právny pomer. Takýto právny pomer nevzniká zmluvou, ale mocenským aktom služobného orgánu - rozhodnutím o prijatí do služobného pomeru a po celú dobu svojho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je naopak typickým pomerom súkromnoprávnym, kde účastníci majú rovnaké postavenie. To sa prejavuje okrem iného aj v právnej úprave týkajúcej sa zmeny služobného pomeru, služobnej disciplíny, skončenia služobného pomeru a nárokov s ním súvisiacich a ďalších prípadov rozhodovania služobných orgánov. Tieto vzťahy, sú založené na tuhšej podriadenosti a nadriadenosti subjektov služobného pomeru. Právna povaha takéhoto služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru odráža osobitný charakter zamestnávateľa ako primárneho nositeľa verejnej moci, potreba pevného začlenenia policajta do organizmu verejnej moci a účasť na jej výkone (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 239/2017-20 zo 04. apríla 2017, v ktorom ÚS SR cituje napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžo/9/2013 z 28. mája 2015).

1.6. Nestotožnil sa s právnym názorom žalobcu, že zák. č. 54/2019 Z. z. je lex specialis vo vzťahu k zák. č. 73/1998 Z. z., nakoľko ide o dva právne predpisy rovnakej právnej sily. Či a ktorý z týchto predpisov je lex specialis, je otázka výkladu, in concreto, ktorý záujem je dôležitejší, či je to ochrana oznamovateľa protispoločenskej činnosti alebo záujem štátu, ako aj fyzických a právnických osôb na tom, aby službu policajta nevykonávali osoby, proti ktorým je vedené trestné stíhanie. Bezo sporu sú

obidva záujmy veľmi významné a legitímne. Nie bez významu je formulácia v ustanovení § 46 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. „Policajt sa musí dočasne pozbaviť výkonu štátnej služby..." (ide teda o formuláciu kogentnú a striktnú). Správnou úvahou sa vyhodnocuje, či by ďalšie ponechanie vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby alebo priebeh objasňovania jeho konania, avšak odpoveď na túto otázku môže byť tiež predmetom posúdenia v prípadnom konaní pred správnym súdom (prípadne pred Ústavným súdom Slovenskej republiky) a presahuje potreby rozhodovania súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

1.7. Pre úplnosť napokon poukázal na to, že v časti uloženia povinnosti žalovanému poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny je návrh aj nevykonateľný, a preto mu nemožno vyhovieť ani sčasti, nakoľko ani v návrhu, ani v prílohách k nemu sa nikde neuvádza, k akému dátumu je splatná pracovná odmena žalobcu, teda nie je zjavné, či k dátumu vydania tohto rozhodnutia je splatný plat žalobcu za mesiac október a kedy bude splatný plat za mesiac november (podľa § 106 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z., služobný príjem je splatný pozadu za mesačné obdobie, a to najneskôr v nasledujúcom kalendárnom mesiaci), pričom právne účinky neodkladného opatrenia smerujú vždy do budúcnosti, pomery nemožno upraviť spätne, ako si žalobca uplatňuje časť pracovnej odmeny (od 27. 10. 2023, teda od času predchádzajúcemu podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia).

1.8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak keďže žalovanému, ktorý mal v tomto konaní plný úspech, žiadne trovy nevznikli a ani vzniknúť z povahy veci ku dňu vydania uznesenia nemohli, náhradu trov konania mu nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, uznesením z 25. januára 2024 sp. zn. 8CoPr/14/2023 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil; a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2.1. Odvolací súd dôvodil, že súd prvej inštancie sa správne v prvom rade zaoberal otázkou, či je na prejednanie veci, teda na rozhodnutie o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, daná právomoc civilného súdu. V tomto smere dospel k správne záveru, že táto podmienka konania je v danej veci splnená. Nakoľko ide o civilný spor, v ktorom sa žalobca s poukazom na § 2a ods. 1, 3 Zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona svojím návrhom domáha ochrany pred diskrimináciou, pričom v konaní o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia sa osoba dotknutá diskrimináciou domáhať nárokov vyplývajúcich priamo z § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona nemôže, odvolací súd zhodne so žalobcom dospel k záveru, že na prejednanie predmetného návrhu žalobcu je daná právomoc súdu podľa Civilného sporového poriadku; a neobstojí preto argumentácia žalovaného, že prejednávanie antidiskriminačných sporov príslušníkov Policajného zboru patrí do právomoci správnych orgánov, resp. správneho súdu. Správne súd prvej inštancie v tomto smere vychádzal aj z právnych záverov vyslovených v uznesení kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SKomp/6/2021 z 08. 12. 2021, ktorých správnosť bola opakovane potvrdená aj ďalšími (neskoršími) rozhodnutiami daného kompetenčného senátu (porov. napr. uznesenia sp. zn. 1SKomp/31/2022, sp. zn. 1SKomp/34/2022).

2.2. Odvolací súd sa však na rozdiel od žalobcu, stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že vyhovením návrhu žalobcu v danej veci by došlo k neprípustnému zásahu do kompetencií iného orgánu verejnej moci a táto skutočnosť bráni nariadeniu požadovaného neodkladného opatrenia. Zo záverov ustálenej judikatúry (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/240/98 (R 123/1999), uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7Cdo/59/2011) vyplýva, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci. Odvolací súd v predmetnej veci dospel k záveru, že v tomto prípade treba uprednostniť právne prostriedky ochrany v správnom konaní, resp. v súdnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku, pretože prostredníctvom neodkladného opatrenia nie je prípustné odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným aktom vydaným pri výkone verejnej moci, prípadne meniť ich obsah. Žalovaný sa v tejto súvislosti dôvodne bráni argumentáciou, podľa ktorej by bola v prípade vydania požadovaného neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní právomoc správneho súdu negovaná a vydanie jeho rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by potom nemalo žiadne právne ani faktické účinky, pokiaľ by popri ňom existovalo rovnako právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Uprednostnenie účinkov neodkladného opatrenia by potom malo za následok podriadenie správneho súdu civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby a takýto nežiaduci právny stav by umožňoval obchádzanie

preskúmania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva neodkladným opatrením. Navyiac, iba uprednostnením jedného z možných prostriedkov ochrany bude dôsledne zabezpečené rešpektovanie princípu právnej istoty, ktorého súčasťou je i požiadavka, aby popri sebe neexistovali na určitú právne relevantnú otázku rôzne rozhodnutia pri aplikovaní rovnakej právnej normy. Na základe uvedeného potom možno uzavrieť, že v danom prípade, kedy ide o konkurenciu dvoch právnych prostriedkov ochrany, je na mieste uprednostniť prostriedky právnej ochrany podľa správneho práva pred prostriedkami právnej ochrany podľa Civilného sporového poriadku, a preto by súd v civilnom sporovom konaní posúdením zákonnosti rozhodnutia žalovaného vydaného v správnom konaní, ktorého sa domáha žalobca, neprípustne zasiahol do právomoci správnych orgánov, čím by bol oslabený princíp právnej istoty.

2.3. Na uvedený záver pritom nemá vplyv žalobcom zdôrazňovaná skutočnosť, že žalovaný prípadne môže následne zvrátiť účinky nariadeného neodkladného opatrenia vydaním nového personálneho rozkazu, návrhom na zrušenie neodkladného opatrenia či žalobou o navrátenie do pôvodného stavu. Ide totiž o hypotetickú úvahu o možnom avšak dosiaľ neuskutočnenom konaní žalovaného, ktorá je z hľadiska predmetu tohto konania, v ktorom je nevyhnutné posúdiť súčasný stav, bez právneho významu. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť už len z dôvodu, že posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného nie je možné riešiť v civilnom sporovom konaní ako predbežnú otázku (§ 194 ods. 1 CSP), pretože by išlo o neprípustný zásah do výkonu právomoci orgánov výkonnej moci. Súd prvej inštancie tiež správne v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na špecifiká služobného pomeru žalobcu. Je však pravdou (ako opodstatnene argumentuje v tejto súvislosti aj žalobca v podanom odvolaní), že žalobcovi napriek týmto špecifikám ako príslušníkovi Policajného zboru SR patrí ochrana podľa Antidiskriminačného zákona s odkazom na § 2a ods. 1, ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., ako aj ochrana podľa Zákona o ochrane oznamovateľov s odkazom na ust. § 2 písm. e) tohto zákona.

2.4. Odvolací súd preto v nadväznosti na žalobcom tvrdenú diskrimináciu súvisiacu s namietaným porušením Zákona o ochrane oznamovateľov považuje za potrebné zaoberať sa splnením predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia aj z uvedených hľadísk, keď pokiaľ ide o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania pri vydaní personálneho rozkazu žalovaným, žalobca opodstatnene v odvolaní vytyka súdu prvej inštancie, že sa jeho návrhom z hľadiska porušenia antidiskriminačného zákona riadne nezaoberal. V prvom rade odvolací súd v tomto smere uviedol, že skutočne, tak ako tvrdí žalobca, zamestnanec, ktorý urobil oznámenie o protispoločenskej činnosti na svojom pracovisku, sa môže domáhať ochrany prostredníctvom antidiskriminačného zákona, ktorý za dôvod diskriminácie považuje aj podanie oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. To platí aj v prípade príslušníkov Policajného zboru SR, ktorí nie sú z uvedeného režimu vyňatí. Podľa žalobcu diskriminácia jeho osoby zo strany žalovaného spočíva v tom, že ho žalovaný namietaným personálnym rozkazom dočasne pozbavil výkonu štátnej služby bez toho, aby bol na tento (pracovnoprávny) úkon udelený predchádzajúci súhlas Úradu na ochranu oznamovateľov v zmysle § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, čo má za následok neplatnosť tohto pracovnoprávneho úkonu podľa § 7 ods. 8 zákona o ochrane oznamovateľov. Samotný (tvrdený) rozpor konania žalovaného so zákonom však nemôže bez ďalšieho predstavovať nerovnaké zaobchádzanie a nezakladá splnenie podmienok na vznik práva domáhať sa upustenia od diskriminačného konania, nápravy protiprávneho stavu a primeraného zadosťučinenia podľa Antidiskriminačného zákona. Žalobcom tvrdený nezákonný postup žalovaného spočívajúci v neudelení súhlasu Úradu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, môže mať za následok neplatnosť pracovnoprávneho úkonu podľa § 7 ods. 8 uvedeného zákona, avšak nie porušenie zásady rovnakého zaobchádzania podľa Antidiskriminačného zákona, a preto samotné vydanie personálneho rozkazu bez predchádzajúceho súhlasu Úradu nepochybne nemôže predstavovať diskriminačné konanie. Zároveň však považuje odvolací súd za potrebné poukázať na to, že v každom antidiskriminačnom spore je v prvom rade na žalobcovi tvrdiť, že na základe pravdepodobnosti skutočností možno usúdiť, že došlo k namietanému diskriminačnému konaniu. Ak je táto podmienka splnená, je to žalovaný, kto musí poskytnúť objektívne zdôvodnenie namietaného rozdielného zaobchádzania. Navrhujúca strana teda musí preukázať „na prvý pohľad“ prípad diskriminácie, teda že s ňou bolo zaobchádzané rozdielne pre niektorý z diskriminačných dôvodov. Uvedená zásada je premietnutá do § 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, podľa ktorého je žalovaný povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno

dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Žalobcovi preto postačuje z hľadiska splnenia svojej povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, aby v žalobe uviedol skutočnosti, z ktorých možno na prvý pohľad (prima facie) dôvodne usudzovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, a ďalej je už na žalovanom, aby preukazoval v spore, že postupom namietaným žalobcom nedošlo z jeho strany k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. V posudzovanej veci však žalobca v návrhu ani netvrdil, že by s ním bolo zaobchádzané rozdielne oproti iným príslušníkom policajného zboru pre tvrdený diskriminačný dôvod - podanie oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti, pričom v tomto smere neponúkol súdu prvej inštancie ani žiadne relevantné dôkazy. Navyiac, žalovaný ani neidentifikoval skupinu, s ktorou sa zaobchádzalo rozdielne a nevysvetlil ani neosvedčil porovnateľnosť svojej situácie so situáciou danej skupiny. Je totiž potrebné, aby existovali dve skupiny v porovnateľnej situácii, s ktorými je zaobchádzané rozdielne. Žalobca na opodstatnenosť svojich tvrdení o diskriminačnom konaní neuviedol, že by sa s ním z dôvodu podania oznámenia zaobchádzalo horšie ako s niekým iným, kto tento dôvod nemá, a je v rovnakej či porovnateľnej situácii a neoznačil iné osoby v porovnateľnej situácii, s ktorými by bolo zaobchádzané odlišne, teda výhodnejšie. Práve naopak, poukázal na to, že k rovnakému postupu - dočasnému pozastaveniu výkonu štátnej služby, došlo aj u iných príslušníkov policajného zboru dôvodne podozrivých zo spáchania trestnej činnosti. Na základe tvrdení strán a predložených listinných dôkazov potom nemožno dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu vydaním personálneho rozkazu z dôvodu vykonania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom. Nič na tom nemení ani neopodstatnená argumentácia žalobcu v doplnení odvolania, podľa ktorej sa žalovaný voči nemu dopustil priamej diskriminácie tým, že si od Úradu na ochranu oznamovateľov nevyžiadal predchádzajúci súhlas s namietaným personálnym rozkazom ako pracovnoprávnym úkonom, a pretože s ním zaobchádzal menej priaznivo, ako by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii. Odhliadnuc od toho, že žalobca uvedené namieta až v odvolaní, odvolací súd poukazuje na to, že ani táto argumentácia žalobcu, vychádzajúca navyiac iba z hypotéz a predpokladov („ako by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou“), neobsahuje identifikáciu inej skupiny v porovnateľnej situácii, s ktorou by bolo zaobchádzané rozdielne (za inú skupinu nemôžu byť považovaní všetci príslušníci Policajného zboru), neosvedčuje existenciu iného príslušníka Policajného zboru, s ktorým by bolo zaobchádzané zo strany žalovaného inak, než so žalobcom a neobsahuje ani upresnenie, v čom má takýto rozdielny postup spočívať.

2.5. V tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že žalovaný poskytol objektívne zdôvodnenie namietaného konania, keď poukázal na to, že právnym základom vydania personálneho rozkazu bol § 46 zákona ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, ktorý mu ukladá povinnosť dočasne pozbaviť policajta výkonu služby ak by jeho ponechanie vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby alebo priebeh objasňovania jeho konania a je dôvodne podozrivý, že spáchal trestný čin alebo porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom. Žalovaný náležite osvedčil, že práve uvedené zákonné dôvody boli podkladom pre vydanie personálneho rozkazu. Odvolací súd sa v tomto smere stotožnil s argumentáciou žalovaného, že postup podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe príslušníkov PZ voči žalobcovi nemá žiadnu príčinnú súvislosť s oznámením žalobcu podľa zákona o ochrane oznamovateľov. Obligatórna povinnosť žalovaného postupovať podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. bola naviazaná na vznesenie obvinenia voči žalobcovi, čo spochybňuje súvis vydania personálneho rozkazu s kvalifikovaným oznámením zo strany žalobcu. Podkladom pre personálne opatrenie bola existencia vykonateľného uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi, ktorá skutočnosť je nezávislá od vôle žalovaného. V danom prípade tak nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené, že dôvodom vydania personálneho rozkazu žalovaným bolo podanie oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom. Ako na to poukazuje žalovaný, účelom ochrany podľa zákona o ochrane oznamovateľov je ochrana zamestnanca ako oznamovateľa protispoločenskej činnosti voči zamestnávateľovi, ku ktorému je zamestnanec vo vzťahu podriadenosti. Aj na základe žalovaným tvrdenej skutočnosti, že oznámenie žalobcu nesmerovalo priamo proti žalovanému, resp. nadriadenému žalobcovi, potom nemožno považovať za dostatočne osvedčené tvrdenie žalobcu o úmysle žalovaného priamo diskriminovať žalobcu z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti. Na základe vyššie uvedeného potom možno konštatovať, že pokiaľ sa žalobca domáha ochrany podľa Antidiskriminačného zákona, neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému požaduje navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť súdnu ochranu, a to má taktiež za následok nesplnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci.

2.6. Pokiaľ žalobca odvodzuje splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia od potreby výkladu vnútroštátnej úpravy v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1937 z 23. októbra 2019, v súlade s ktorou predstavuje neodkladné opatrenie podľa Civilného sporového poriadku v skutočnosti jediný prostriedok na ochranu jeho práv, odvolací súd sa s jeho argumentáciou, ktorá je tiež súčasťou odvolacích námietok, nestotožnil. Právnym prostriedkom takejto ochrany je vo vnútroštátnom právnom poriadku aj inštitút neodkladného opatrenia, ktorý je spôsobilý zabezpečiť okamžitú a účinnú náhradu alebo nápravu utrpenej ujmy. Odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie podľa Civilného sporového poriadku nemožno považovať v tomto špecifickom prípade za jediný efektívny prostriedok ochrany vyhovujúci cieľom citovanej Smernice, ktorý má žalobca k dispozícii. Z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR, konkrétne z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 53/2018 zo 07. 02. 2018, vyplýva, že aj odkladný účinok správnej žaloby má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných a zabezpečovacích opatrení v civilnom sporovom konaní a neodkladných a iných opatrení v civilnom mimosporovom konaní a oproti týmto opatreniam podstatou odkladného účinku je „zmrazenie“ právnych následkov už existujúceho, resp. platného a právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. V nadväznosti na uvedené potom možno v preskúmvanej veci zhodne so súdom prvej inštancie konštatovať, že v prípade žalobcu ako príslušníka Policajného zboru v služobnom pomere u žalovaného možno v intenciách Smernice považovať odkladný účinok správnej žaloby za účinný a efektívny prostriedok jeho ochrany ako chráneného oznamovateľa pred odvetnými opatreniami zamestnávateľa. Tento záver je plne opodstatnený i tým, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere. Služobný pomer podľa zákona č. 73/1998 Z. z. má verejnoprávny charakter, je založený na prísnej subordinácii (služobnej podriadenosti). Policajný zbor preto za účelom plnenia úloh vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti a boja proti zločinnosti funguje na požiadavke striktného dodržiavania služobných povinností policajtmí ukladaných im prostredníctvom jednostranných autoritatívnych administratívnoprávnych aktov. Neobstojí tak ani námietka žalobcu, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces odmietnutím spravodlivosti (*denegatio iustitae*).

2.7. V nadväznosti na obsah odvolacích námietok žalobcu je však potrebné v tejto súvislosti poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR z 22. januára 2020, sp. zn. IV. ÚS 13/2020, ktorým bola subsidiarita nariadenia neodkladných opatrení podľa § 324 ods. 3 CSP, výslovne upravená len vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, rozšírená aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana. Jej aplikácia sa primerane vzťahuje aj na tie právne inštitúty, prostredníctvom ktorých sú práva a oprávnené záujmy fyzickej, resp. právnickej osoby adekvátne a účinne chránené. V intenciách uvedených záverov možno potom konštatovať, že právne prostriedky ochrany podľa Správneho súdneho poriadku, vrátane odkladného účinku, ktoré dostatočne účinne zabezpečujú ochranu žalobcu pred porušovaním jeho práv chráneného oznamovateľa podľa zákona o ochrane oznamovateľov, majú prednosť pred ochranou neodkladným opatrením; a neobstojí preto ani argumentácia žalobcu, podľa ktorej treba subsidiaritu nariadenia neodkladného opatrenia posudzovať výlučne z hľadiska potenciálneho využitia inštitútu zabezpečovacieho opatrenia.

2.8. Napokon odvolací súd za neopodstatnenú považoval aj argumentáciu, v rámci ktorej žalobca v závere odvolania tvrdí, že v dôsledku vykonávania personálneho rozkazu na dobu neurčitú je de facto vyhodенý z práce a nútený poberať minimálnu mzdu, bez možnosti vyvíjať akúkoľvek inú zárobkovú činnosť na kompenzovanie tohto výpadku, čím sa personálny rozkaz stáva prostriedkom ekonomického nátlaku žalovaného na neho, aby služobný pomer v policajnom zbore ukončil na vlastnú žiadosť. Toto tvrdenie žalobcu je totiž v rozpore s obsahom namietaného personálneho rozkazu, keď ani medzi stranami nie je sporné, že žalobca nebol dočasne pozbavený výkonu štátnej služby na dobu neurčitú, avšak iba do právoplatného skončenia trestného stíhania, ktorým okamihom sa (bez potreby akéhokoľvek ďalšieho úkonu) obnoví pôvodný obsah jeho služobného pomeru. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a závery, keď súd prvej inštancie správne konštatoval, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci neboli splnené, odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

2.9. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy

nevznikli, a preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ namieta, že odvolací súd na základe arbitrárnych a nepreskúmateľných dôvodov odoprel žalobcovi prístup k súdnej ochrane, na ktorú má ako chránený oznamovateľ závažnej protispoločenskej činnosti právo. Závery odvolacieho súdu sú nesprávne, a to predovšetkým preto, že úplne ignorujú, resp. obsahovo vyprázdňujú § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov a § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona s bodom 96. preambuly a čl. 21 ods. 6 Smernice. Odvolací súd sa nijakým spôsobom v napadnutom uznesení nevysporiadal s tým, akú právnu ochranu má žalobca k dispozícii podľa týchto ustanovení, ak nie práve takú, akej sa v tomto konaní domáhal. Aj príslušníci Policajného zboru majú zákonom garantovaný nárok na súdnu ochranu pred porušovaním zásady rovnakého zaobchádzania v služobnom pomere, pričom kompetentným orgánom na poskytnutie tejto súdnej ochrany je výlučne civilný súd v rámci civilného sporového konania. Žiadny iný súd (a osobitne správny súd) totiž nemá právomoc a ani kompetenciu poskytnúť žalobcovi právnu ochranu vyplývajúcu z § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona a bodu 96. preambuly a čl. 21 ods. 6 Smernice.

3.2. Žalobca sa teda návrhom nedomáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia personálneho rozkazu (čo patrí do právomoci správnych súdov), ale domáha sa výlučne toho, „aby ten, kto nedodržel zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania“ a „ak je to možné, napravil protiprávny stav“; teda právnej ochrany, ktorej sa žalobca môže domáhať jedine podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, a ktorej poskytnutie patrí podľa § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona do výlučnej právomoci civilných súdov podľa CSP. Je potrebné si uvedomiť, že pokiaľ by žalobca v konaní pred správnym súdom odôvodňoval nezákonnosť personálneho rozkazu porušením zásady rovnakého zaobchádzania a dožadoval by sa upustenia od diskriminačného konania, správny súd by takúto žalobu postúpil civilnému súdu, keďže správne súdy nepreskúmajú spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc civilných súdov podľa § 3 a § 4 CSP.

3.3. Nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia by civilný súd nezasiahol do žiadnej kompetencie iného orgánu verejnej moci, ani by nebránil v jej výkone. Napriek podrobnej argumentácii žalobcu v odvolaní, odvolací súd v zhode s prvoinštančným súdom vychádza zo zmätočného a ústavne neudržateľného spojenia a nerozlišovania medzi preskúmaním zákonnosti a zrušovaním rozhodnutí orgánov verejnej správy na jednej strane, (čo patrí do výlučnej právomoci nadriadených správnych orgánov a následne správnych súdov) a poskytovaním právnej ochrany pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania, t. j. pred diskrimináciou na strane druhej, (čo patrí do výlučnej právomoci civilných súdov). Odvolací súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu v odvolaní, ktorou odôvodňuje oddelenosť a kumuláciu týchto dvoch systémov súdnej a inej právnej ochrany, a namiesto toho svojvoľne, bez toho, aby rozlišoval, čo je v tomto spore „vecou samou“ (meritom veci) tvrdí, že ide o konkurenciu dvoch právnych prostriedkov ochrany. Odvolací súd a rovnako aj prvoinštančný súd preto v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mali právomoc a nepochybne aj kompetenciu zaoberať sa zákonnosťou rozhodnutia žalovaného voči žalobcovi (personálneho rozkazu) z hľadiska posúdenia jeho súladu s ustanovením § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, pričom tento záver bol kľúčový (a jediný podstatný) pre záver o (ne)dodržaní zákazu diskriminácie z dôvodu oznámenia závažnej protispoločenskej činnosti žalobcom.

3.4. Právna ochrana vo forme rozkladu a správnej žaloby, prípadne priznania odkladného účinku správnej žalobe, nenahrádza neodkladnú ochranu pred porušením zásady rovnakého zaobchádzania a nie je ani prostriedkom ochrany, ktorý predpokladá zákon o ochrane oznamovateľ v nadväznosti na antidiskriminačný zákon. Odvolací súd v napadnutom uznesení tvrdí, že nariadiť obsah navrhovaného neodkladného opatrenia nemá v kompetencii, tzn. že nemôže nariadiť žalovanému, aby sa zdržal diskriminačného zaobchádzania so žalobcom, lebo by tým zasiahol do jeho právomoci, no na druhej strane už nekonkretizuje, akými prostriedkami ochrany sa žalobca môže domôcť ochrany pred diskrimináciou podľa zákona o ochrane oznamovateľov v nadväznosti na § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 2 a 3

antidiskriminačného zákona. Avšak bez toho, aby sa vysporiadal s otázkou, akej právnej ochrany sa žalobca podľa zákona o ochrane oznamovateľov a antidiskriminačného zákona môže v predmetnej veci domáhať, odvolací súd v napadnutom uznesení vo všeobecnosti vykazujúc známky arbitrárnosti bez ďalšieho konštatuje, že treba uprednostniť právne prostriedky ochrany v správnom konaní, resp. v správnom súdnom konaní podľa SSP. Závery odvolacieho súdu v napadnutom uznesení, ktoré navyše nie sú ani náležite zdôvodnené, vedú k ústavne neudržateľnému odopretiu poskytnúť žalobcovi právnu ochranu výslovne predpokladanú v § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov, ktorý priamo odkazuje na § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona. Napadnuté uznesenie v nadväznosti na Prvoinštančné uznesenie teda porušuje právo žalobcu na súdnu ochranu v podobe odmietnutia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), čo je jedna z najzávažnejších foriem porušenia práva na spravodlivý proces. Tieto ústavne neudržateľné závery súdov vedú k vylúčeniu en bloc všetkých príslušníkov Policajného zboru z ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti (a rovnako aj príslušníkov iných podobných verejných zborov), a to napriek tomu, že slovenský ani európsky zákonodarca tieto osoby z ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti v žiadnom prípade nevylúčili. V služobnom pomere príslušníka Policajného zboru (a rovnako iných podobných verejných zborov) sa totiž všetky podstatné pracovnoprávne úkony realizujú formou personálnych rozkazov.

3.5. Odvolací súd nezareagoval na podstatné argumenty žalobcu z odvolania a z odvolacej repliky, a to, že v predmetnej veci ide o súbeh dvoch systémov súdnej ochrany predpokladaný zákonom, pričom iba bez ďalšieho svojvoľne konštatoval, že ide o konkurenciu dvoch právnych prostriedkov ochrany. Na toto tvrdenie nadviazal ďalším svojvoľným tvrdením bez náležitého odôvodnenia, že treba uprednostniť prostriedky právnej ochrany podľa správneho práva pred prostriedkami právnej ochrany podľa CSP, pretože by sa neprípustne zasiahlo do právomoci správnych orgánov, čím by bol oslabený princíp právnej istoty. Odvolací súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že ide o konkurenciu a nie súbeh právnych prostriedkov ochrany, keď vyššie v odôvodnení tvrdí, že správne orgány a správny súdy neposkytujú právnu ochranu podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona, zatiaľ čo civilné súdy túto právomoc nepochybne majú. Rovnako sa odvolací súd nevysporiadal, prečo pri právnej ochrane pred diskrimináciou, ktorej sa žalobca návrhom domáhal (čo si uvedomil aj sám odvolací súd), uprednostnil právnu ochranu podľa správneho práva, ktoré podľa jeho vlastných záverov neposkytuje ochranu v antidiskriminačných sporoch. Zmätočná je aj úvaha odvolacieho súdu, že vydaním neodkladného opatrenia by bola negovaná právomoc správneho súdu a vydanie jeho rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by potom nemalo žiadne právne ani faktické účinky, pokiaľ by popri ňom existovalo rovnako právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Nepochopiteľne vyznieva aj argument odvolacieho súdu, že by došlo k podriadeniu správneho súdu civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby a takýto nežiaduci právny stav by umožňoval obchádzanie preskúmavania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva neodkladným opatrením. Odvolací súd sa nevysporiadal s otázkou, ktorý orgán verejnej moci má právomoc a aj kompetenciu poskytnúť žalobcovi právnu a súdnu ochranu pred diskriminačným zaobchádzaním zo strany žalovaného. Odvolací súd priznal, že má právomoc konať o návrhu žalobcu, no následne výkon tejto právomoci negoval s tým, že nemá kompetenciu uložiť žalovanému povinnosť upustiť od diskriminačného zaobchádzania, lebo by tým zasiahol do kompetencie žalovaného. Zároveň však uviedol, že ani žalovaný ani správny súd nemá ani len právomoc poskytnúť žalobcovi ochranu pred diskriminačným zaobchádzaním žalovaného podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona.

3.6. Nezákonné konanie žalovaného, ktorým odníma subjektívne právo žalobcu vyplývajúce z jeho postavenia chráneného oznamovateľa predstavuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania. Odvolací súd svojvoľným spôsobom posudzuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, a to vo všeobecnosti, ako aj v žalobcovom prípade. Odvolací súd totiž tvrdí, že konanie zamestnávateľa (žalovaného) so zamestnancom (žalobcom), ktoré je v rozpore so zákonom nemôže bez ďalšieho predstavovať nerovnaké zaobchádzanie a nezakladá splnenie podmienok na vznik práva domáhať sa upustenia od diskriminačného konania, nápravy protiprávneho stavu a primeraného zadost'učinenia podľa antidiskriminačného zákona. Uvedené tvrdenie je podľa názoru dovolateľa neprípustné a ústavne neudržateľné. Ak totiž zamestnávateľ (žalovaný) zaobchádza so svojim zamestnancom tak, že mu nezákonne odníma subjektívne právo, ktoré mu zákon priznáva vzhľadom na jeho špecifické postavenie, dopúšťa sa tým nerovnakého zaobchádzania s týmto zamestnancom oproti zamestnancom, ktorým toto subjektívne právo prislúcha. Nezákonný postup žalovaného spočívajúci v neudelení súhlasu Úradu podľa

§ 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov nepochybne porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania, nakoľko (i) žalovaný týmto zaobchádza so žalobcom menej priaznivo, ako by sa v súlade so zákonom a legitímnymi očakávaniami žalobcu zaobchádzalo s iným oznamovateľom závažnej protispoločenskej činnosti, vrátane policajta, ktorí je v postavení oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti, resp. (ii) so žalobcom - policajtom, ktorý má špecifické postavenie a ochranu chráneného oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti zaobchádza úplne totožne ako s inými obvinenými policajtmi, ktorí takéto postavenie a zákonnú ochranu nemajú, čo znamená, že so žalobcom, ktorý je v zásadne odlišnej situácii (má zákonnú ochranu oznamovateľa) zaobchádza úplne rovnako ako s inými obvinenými policajtmi, ktorý takúto ochranu nemajú. Odvolací súd nezohľadnil a právne nevyhodnotil osvedčené skutočnosti a tvrdenia žalobcu z návrhu, pričom tieto svojvoľne odmietol, čím došlo k arbitrárnemu posúdeniu osvedčených skutkových okolností a ústavne neudržateľnému výkladu a aplikácii zásady rovnakého zaobchádzania. Odvolací súd sa snaží navodiť dojem, že žalovaný v návrhu neosvedčil skutočnosti, z ktorých by vyplývalo diskriminačné zaobchádzanie žalovaného so žalobcom. Tieto tvrdenia nemajú oporu v súdnom spise a sú v rozpore s návrhom žalobcu a k nemu priloženými dôkazmi. Všetky skutkové okolnosti, z ktorých vyplýva porušenie zásady rovnakého zaobchádzania žalovaného so žalobcom, boli v návrhu osvedčené. Odvolací súd arbitrárne a ústavne neudržateľne aplikoval § 46 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov. Záver odvolacieho súdu, v ktorom konštatuje, že podkladom pre pozbavenie žalobcu výkonu štátnej služby bolo výlučne vznesenie obvinenia, ktoré nezáviselo od vôle žalovaného, je teda v priamom rozpore so znením ustanovenia § 46 ods. 1 zákona o štátnej službe a judikátúrou najvyšších súdnych autorít, nakoľko odvolací súd účelovo opomenul aplikovať časť tohto ustanovenia, ktorá je nepochybne závislá od vôle žalovaného (čo potvrdzuje aj judikatúra), a to aj napriek námietkam žalobcu, a preto predstavuje absolútnu svojvôľu pri aplikácii a interpretácii tohto ustanovenia zákona, čo spôsobuje ústavnú neudržateľnosť, nepreskúmateľnosť a zmätočnosť týchto záverov odvolacieho súdu. Odvolací súd absolútne svojvoľne a nekriticky prebral ničím nepreukázané tvrdenia žalovaného o nediskriminácii žalobcu, ktoré následne arbitrárne právne posúdil a naopak osvedčenými skutočnosťami a tvrdeniami žalobcu, z ktorých vyplýva porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, sa vôbec nezaoberal, čím spôsobil nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a porušil rovnosť strán sporu.

3.7. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vydá nasledovné uznesenie: „Dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoPr/14/2023 z 25. januára 2024 mení takto: I. Súd nariaďuje nasledovné neodkladné opatrenie: Žalovaný je povinný zdržať sa uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433 z 27. 10. 2023 voči žalobcovi. II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.“ Pokiaľ by sa dovolací súd s uvedeným návrhom postupu nestotožnil, navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Dovolateľ vo svojom doplnení dovolania ďalej uviedol, že namieta nespreskúmateľnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu vo vzťahu k diskriminácii žalobcu zo strany žalovaného v druhej rovine, t. j. príčinnú súvislosť medzi podaním oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti a vydaním personálneho rozkazu. Odvolací súd totiž vôbec neaplikuje § 7 ods. 5 zákona o ochrane oznamovateľov a toto ustanovenie doslova obchádza. Porušenie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti sa vzhľadom na § 7 ods. 5 a § 12 ods. 2 zákona o ochrane oznamovateľov posudzuje tak, že zamestnávateľ (žalovaný) má povinnosť preukázať, že pracovnoprávny úkon urobený voči zamestnancovi (žalobcovi) nemá príčinnú súvislosť s oznámením. Ak túto príčinnú súvislosť nevylúči, predpokladá sa, že pracovnoprávny úkon bol urobený v súvislosti s oznámením (ide o odvetné opatrenie), čím je porušená zásada rovnakého zaobchádzania. Tým, že žalovaný obišiel ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov a v rozpore s ním pozbavil žalobcu výkon štátnej služby, nepreukázal, že personálny rozkaz nemá príčinnú súvislosť s oznámením o závažnej protispoločenskej činnosti. Z ustanovenia § 7 ods. 5 a § 12 ods. 2 zákona o ochrane oznamovateľov je pritom zrejmé, že ide o vyvrátiteľnú právnu domnienku, tzn. nepreukázaním opaku sa predpokladá, že pracovnoprávny úkon je odvetným opatrením. Odvolací súd v napadnutom uznesení, ani prvoinštančný súd v prvoinštančnom uznesení z tejto vyvrátiteľnej právnej domnienky vôbec nevychádzali, túto nijakým spôsobom nezohľadnili a neaplikovali.

4.1. Žalobca zastáva názor, že nedostatok predchádzajúceho súhlasu Úradu s postavením žalobcu mimo

služby predstavuje diskriminačné zaobchádzanie žalovaného so žalobcom, nakoľko žalovaný týmto pozbavil žalobcu, ako chráneného oznamovateľa, jeho práva na právnu ochranu zo strany Úradu, ktorú každý policajt, ktorý je chráneným oznamovateľom, legítimne v súlade so zákonom očakáva, resp. zaobchádzal so žalobcom v špecifickom postavení oznamovateľa úplne rovnako ako s inými policajtmi, ktorí toto špecifické postavenie nemajú, a preto sú v zásadne odlišnej situácii ako žalobca. Navyše, obídením povinnosti získať predchádzajúci súhlas Úradu, žalovaný nepreukázal, že personálny rozkaz nemá príčinnú súvislosť s oznámením žalobcu, a preto sa o personálnom rozkaze predpokladá (vyvrátiteľná právna domnienka), že je odvetným opatrením. Napokon, príčinná súvislosť medzi oznámením žalobcu o závažnej protispoločenskej činnosti a personálnym rozkazom je zrejmá aj z osvedčených tvrdení a skutočností z návrhu. Odvolací súd sa vyššie uvedeným posúdením vôbec nezaoberal a v časti dokonca arbitrárne odmietol posúdiť porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, čo robí napadnuté uznesenie nepreskúmateľným a ústavne neudržateľným.

4.2. Odvolací súd sa súbehom prostriedkov právnej ochrany vôbec nezaoberal a nereagoval na námietky žalobcu, ktorými spochybňoval konkurenciu prostriedkov právnej ochrany. Odvolací súd sa navyše vôbec nevysporiadal ani s namietaným ustanovením § 12 ods. 6 zákona o ochrane oznamovateľov, ktoré explicitne zakladá právomoc civilného súdu vo veciach ochrany oznamovateľov, a to práve vo forme neodkladného opatrenia.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že civilný súd nemá právomoc rozhodovať v tejto veci. Žalovaný tvrdí, že žalobca má právo na súdnu ochranu jedine podaním riadneho opravného prostriedku (rozkladu) proti personálnemu rozkazu podľa zákona o štátnej službe policajtov a následne podaním správnej žaloby podľa SSP (zákon č. 162/2015 Z. z.), v rámci ktorej môže navrhnúť aj priznanie odkladného účinku správnej žaloby. Prvoinštančný súd aj odvolací súd rozhodli, že síce právomoc rozhodnúť o neodkladnom opatrení majú, ale nemajú kompetenciu nariadiť neodkladným opatrením povinnosť zdržať sa diskriminačného konania, lebo by tým zasiahli do rozhodnutia žalovaného ako orgánu verejnej moci. Odvolací súd nad rámec toho uviedol, že žalobca neosvedčil, že bol vydaním personálneho rozkazu diskriminovaný, pričom žalovaný zároveň dostatočne osvedčil, že personálny rozkaz vydal nie v dôsledku oznámenia trestnej činnosti žalobcom, ale v dôsledku trestného stíhania žalobcu ako obvineného, teda z dôvodov uvedených v § 46 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov (čo však v tunajšom konaní ani nebolo predmetom sporu). Žalovaný konštatuje, že prvoinštančný súd dospel k záveru, že podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť, nakoľko navrhovaným neodkladným opatrením by zasiahol do kompetencie iného orgánu verejnej moci a bránil by vo výkone kompetencie iného orgánu, ako aj z dôvodu, že žalobca podľa jeho názoru neosvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade existujú iné rovnako efektívne zákonné možnosti procesnej obrany žalobcu, (rozklad ako riadny opravný prostriedok proti personálnemu rozkazu vydanému ministrom a v prípade jeho neúspechu správna žaloba, ktorej môže byť na návrh žalobcu priznaný odkladný účinok), ktorými možno dosiahnuť rovnaké účinky, ktoré sa žalobca snaží dosiahnuť návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a taktiež s poukazom na povahu a osobitný charakter služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru, ako aj materiálnu nevykonateľnosť a neprípustnosť požadovaného neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanému poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny. V danom prípade, kedy ide o konkurenciu dvoch právnych prostriedkov ochrany, je na mieste uprednostniť prostriedky právnej ochrany podľa správneho práva pred prostriedkami právnej ochrany podľa Civilného sporového poriadku, a preto by súd v civilnom sporovom konaní posúdením zákonnosti rozhodnutia žalovaného vydaného v správnom konaní, ktorého sa domáha žalobca, neprípustne zasiahol do právomoci správnych orgánov, čím by bol oslabený princíp právnej istoty. Presvedčenie o správnosti záveru o neprípustnosti posudzovania zákonnosti postupu žalovaného v danej veci možno podporiť tiež odkazom na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR z 30. 01. 2020 sp. zn. II. ÚS 145/2019, z ktorého rovnako vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia žalovaného nie je možné riešiť v civilnom sporovom konaní ako predbežnú otázku (§ 194 ods.1 CSP), pretože by išlo o neprípustný zásah do výkonu právomoci orgánov výkonnej moci. Z dôvodu oddelenosti súdnej a výkonnej moci vyjadrenej v rozdielnych právomociach orgánov oboch sústav verejnej moci nie je okresný súd rozhodujúci v Civilnom sporovom konaní oprávnený ani ako prejudiciálnu otázku skúmať zákonnosť právoplatného administratívneho rozhodnutia, a o to menej preskúmať jeho vecnú správnosť, t. j. či boli splnené všetky hmotnoprávne

podmienky podľa osobitných predpisov pre vydanie administratívneho aktu. Otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno riešiť ako predbežnú otázku. Túto právomoc má spomedzi orgánov súdnej moci len a výlučne správny súd na základe správnej žaloby za presne špecifikovaných zákonných podmienok. Posudzovaním vyššie uvedenej právnej otázky by sa žalobca fakticky domohol revízie skutkových zistení súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu a nimi vykonaného dokazovania. Je zrejmé, že v uvedenom prípade sa nejedná o nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko k právnemu posúdeniu pre neunesenie dôkazného bremena ani nedošlo.

5.1. Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením a navrhuje dovolaciemu súdu dovolanie ako nedôvodné zamietnuť.

5.2. Žalovaný vo svojom následnom vyjadrení k doplneniu dovolania uviedol, že žalobca v podanom dovolaní nekonkretizuje, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Žalobca vyhodnocuje, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je buď meritórnym rozhodnutím alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, pričom bližšie svoju právnú úvahu nijakým spôsobom nerozvíja. Ako však vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu SR, dovolaním napadnuté rozhodnutie môže byť buď meritórnym rozhodnutím alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, avšak nie oboma rozhodnutiami. Neodkladné opatrenie, ktoré nemá charakter rozhodnutia vo veci samej a po nariadení, ktorého nasleduje konanie vo veci samej, nie je možné preskúmať v dovolacom konaní ani z dovolacieho dôvodu podľa § 421 Civilného sporového poriadku, (pozn. ktorý v odseku 2 výslovne určuje, že dovolanie nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357) a ani z dovolacieho dôvodu podľa § 420 Civilného sporového poriadku. Žalovaný dopĺňa, že zo žalobcom spomínaného R 76/2018 vyplýva povinnosť súdu odôvodniť, prečo nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým trvalo upravuje pomery. V spomínanom judikáte bol predmetom posúdenia taký postup súdu, kedy aj napriek výslovnej zákonnej povinnosti súdu uložiť žalobcovi lehotu na podanie žaloby vo veci samej uznesením, ktorým nariaďuje neodkladné opatrenie, takúto povinnosť neuložil, a teda nariadeným neodkladným opatrením došlo k trvalej úprave pomerov. Pokiaľ sa žalobca domáha ochrany podľa Antidiskriminačného zákona, neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému požaduje navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť súdnu ochranu, a to má taktiež za následok nesplnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci. Pokiaľ žalobca odvodzuje splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia od potreby výkladu vnútroštátnej úpravy v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2019/1937 z 23. 10. 2019 v súlade, s ktorou predstavuje neodkladné opatrenie podľa Civilného sporového poriadku v skutočnosti jediný prostriedok na ochranu jeho práv, odvolací sa s jeho argumentáciou, ktorá je tiež súčasťou odvolacích námietok, nestotožnil. Žalovaný uvádza, že odvolací súd zdôraznil, že neodkladné opatrenie podľa Civilného sporového poriadku nemožno považovať v tomto špecifickom prípade za jediný efektívny prostriedok ochrany vyhovujúci cieľom citovanej Smernice, ktorý má žalobca k dispozícii. Z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR, konkrétne z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 53/2018 zo 07. 02. 2018, vyplýva, že aj odkladný účinok správnej žaloby má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných a zabezpečovacích opatrení v civilnom sporovom konaní a neodkladných a iných opatrení v civilnom mimosporovom konaní a oproti týmto opatreniam podstatou odkladného účinku je „zmrazenie“ právnych následkov už existujúceho, resp. platného a právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Žalovaný ďalej uvádza, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu považuje za náležité odôvodnené, teda nestotožňuje sa s názorom žalobcu o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia z dôvodu absencie odôvodnenia.

5.3. Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým uznesením a navrhuje dovolaciemu súdu v zmysle doplnenia dovolania žalobcu toto podľa § 447 písm. c) CSP odmietnuť.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci bol podaný samostatne a súdy o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne prebiehajúceho konania vo veci samej. O nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP, môže súd rozhodnúť ako o

samostatnom predmete konania bez toho, aby na toto rozhodnutie nadväzovalo ešte konanie a rozhodovanie vo veci samej, tak ako tomu bolo aj v prejednávanej veci. Preto je v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodnutím, aké ma na mysli ust. § 420 CSP.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

11. Inštitút neodkladného opatrenia upravuje CSP v § 324 a nasl. ako tzv. osobitný procesný postup, ktorému zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Cieľom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným právam subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie, prípadne eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Za týmto účelom zákonodárca zakotvil zjednodušený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje v lehote 30 dní bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Táto krátka zákonná lehota neumožňuje, aby súd vykonal riadne dokazovanie a nariaďoval pojednávanie. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené (k tomu sa obdobne vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 04. augusta 2020, sp. zn. III. ÚS 294/2020).

12. Dovolací súd považuje za podstatné hneď v úvode uviesť, že z obsahu podaného dovolania nepochybne vyplýva (§ 124 ods. 1 CSP), že základom žalobcom podaného dovolania je jeho nesúhlas s právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu. Jeho rozsiahla dovolacia argumentácia, cez prizmu ním prezentovaného právneho stavu, smerovala proti právnym záverom odvolacieho súdu, s

ktorými vyslovil nesúhlas. Bol názoru, že vo veci malo byť nariadené neodkladné opatrenia v zmysle jeho návrhu. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že právne aspekty posudzovania danej veci zo strany odvolacieho súdu, (ktorého rozhodnutie bolo predmetom dovolacieho prieskumu v limitovanom rozsahu ustanovenia § 420 písm. f) CSP) neboli zásadného významu pri skúmaní opodstatnenosti žalobcom namietaných zmätočností podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu zmätočností v zmysle § 420 písm. f) CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia; prípadné právne posúdenie veci dovolateľom formálne podriadené pod § 420 písm. f) CSP síce môže dovolací súd vecne preskúmať, avšak iba v rozsahu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP, ktoré však v okolnostiach danej veci bolo ex lege vylúčené (§ 357 písm. d) a e) v spojení s § 421 ods. 2 CSP) a prípadné právne posúdenie veci sa síce môže premietnuť (aj) do porušenia práva na spravodlivý proces, ak právne závery súdu boli celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, čo však v danej veci nebolo zistené.

13. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

14. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

15. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19.

februára 1998).

16. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia.

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Dovolaním napádané rozhodnutie primerane dostatočným spôsobom (vzhľadom k osobitostiam konania o nariadení neodkladného opatrenia) uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu v rámci odvolacieho konania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť na základe dostupných dôkazných prostriedkov najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. Najvyšší súd konštatuje, že argumentácia odvolacieho súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam CSP týkajúcim sa predpokladov vydania neodkladného opatrenia pre potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami (§ 325 ods. 1 CSP). Odvolací súd v rozsahu svojich nosných dôvodov uviedol, že v posudzovanej veci nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie s navrhovaným obsahom, a to uložením povinnosti protistrane, aby sa zdržala uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu, nakoľko takýmto neodkladným opatrením nie je možné brániť vo výkone právomoci inému orgánu a rovnako uviedol, že nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené vydanie personálneho rozkazu žalovaným z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom, teda nebolo možné dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu, keďže personálny rozkaz bol vydaný z iného dôvodu uvedeného v § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z.. Odvolací súd tak odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah dovolania žalobcu, zhrnutie jeho podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo v danom prípade zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že neboli naplnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, na zdôraznenie správnosti čoho uviedol aj ďalšie dôvody. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva rozpornosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v procese osvedčovania dôvodnosti návrhu žalobcu, ale tiež na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

18. Čo sa týka námietky dovolateľa o odmietnutí právomoci na rozhodnutie o požadovanom neodkladnom opatrení a o odopretí prístupu k súdu, čím súd porušil jeho právo na spravodlivý proces, dovolací súd podotýka, že prvoinštančný súd a odvolací súd sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia riadne zaoberali z hľadiska jeho vecnej opodstatnenosti, pričom podotkli, že zamietnutie návrhu samé o sebe nemôže predstavovať zásah do práv žalobcu, keď súčasťou práva na prístup súdu ani práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na vyhovie podanému návrhu.

18.1. Odvolací súd v bode 19. rozhodnutia ďalej podotkol, „že súd prvej inštancie sa správne v prvom rade zaoberal otázkou, či je na prejednanie veci, teda na rozhodnutie o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, daná právomoc civilného súdu. V tomto smere dospel k správne záveru, že táto podmienka konania je v danej veci splnená. Nakoľko ide o civilný spor, v ktorom sa žalobca s poukazom na § 2a ods. 1, 3 Zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 Antidiskriminačného zákona svojím návrhom domáha ochrany pred diskrimináciou, pričom v konaní o

preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia sa osoba dotknutá diskrimináciou domáhať nárokov vyplývajúcich priamo z § 9 ods. 2 Antidiskriminačného zákona nemôže, odvolací súd zhodne so žalobcom dospel k záveru, že na prejednanie predmetného návrhu žalobcu je daná právomoc súdu podľa Civilného sporového poriadku; a neobstojí preto argumentácia žalovaného, že prejednávanie antidiskriminačných sporov príslušníkov Policajného zboru patrí do právomoci správnych orgánov, resp. správneho súdu. Správne súd prvej inštancie v tomto smere vychádzal aj z právnych záverov vyslovených v uznesení kompetenčného senátu Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SKomp/6/2021 z 08. 12. 2021, ktorých správnosť bola opakovane potvrdená aj ďalšími (neskoršími) rozhodnutiami daného kompetenčného senátu (porov. napr. uznesenia sp. zn. 1SKomp/31/2022, sp. zn. 1SKomp/34/2022).“.

19. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6CdoPr/2/2023 z 27. 06. 2023, ktorý akcentuje verejnoprávny charakter služobného pomeru profesionálneho vojaka, a ktorý je použiteľný aj na prejednávanú vec. Podľa názoru najvyššieho súdu vysloveného v predmetnom rozhodnutí, do právomoci orgánu verejnej správy nemožno zasiahnuť neodkladným opatrením vydaným v civilnom súdnom konaní. Súd v civilnom sporovom konaní nie je oprávnený preskúmať normatívne, resp. individuálne správne akty žalovaného, týkajúce sa úpravy práv a povinností profesionálnych vojakov vyplývajúce, resp. súvisiace s existenciou ich služobného pomeru v rámci Ozbrojených síl SR a nie je oprávnený ani zakázať (napr. formou neodkladného opatrenia) orgánu verejnej správy, (ktorým z tohto pohľadu sú aj jednotlivé zložky a útvary Ministerstva obrany SR, resp. Ozbrojených síl SR) konať a rozhodovať v rozsahu, ktorý im zverujú všeobecne záväzné právne predpisy. Úspešnosť návrhu žalobcu nebolo možné priznať a vydať neodkladné opatrenie, pretože základ tvoria nároky z verejného práva, ktorým procesnú ochranu zabezpečuje správne súdnictvo inštitútmi, ktoré upravuje a nie civilné súdnictvo a CSP.

20. Právnomu záveru, že zákonnosť personálneho rozkazu nie je možné riešiť v civilnom sporovom konaní, pretože by išlo o neprípustný zásah do výkonu právomoci orgánov výkonnej moci, svedčia aj závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR z 30. 01. 2020 sp. zn. II. ÚS 145/2019, v ktorom sa ústavný súd vyjadril k súdnemu prieskumu správneho aktu v konaní o náhradu škody tak, že z dôvodu oddelenosti súdnej a výkonnej moci vyjadrenej v rozdielnych právomociach orgánov oboch sústav verejnej moci nie je okresný súd rozhodujúci o náhrade škody oprávnený ani ako prejudiciálnu otázku skúmať zákonnosť právoplatného administratívneho rozhodnutia, a o to menej preskúmať jeho vecnú správnosť, t. j. či boli splnené hmotnoprávne podmienky podľa osobitných predpisov pre vydanie administratívneho aktu. Konštatoval, že otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno riešiť ako predbežnú otázku bez toho, aby toto rozhodnutie pre nezákonnosť bolo predtým zrušené príslušným orgánom. Túto právomoc má spomedzi orgánov súdnej moci len a výlučne správny súd na základe správnej žaloby za presne špecifikovaných zákonných podmienok.

21. Z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 53/2018 zo 07. 02. 2018 vyplýva, že „odkladný účinok správnej žaloby má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných a zabezpečovacích opatrení v civilnom sporovom konaní a neodkladných a iných opatrení v civilnom mimosporovom konaní a oproti týmto opatreniam podstatou odkladného účinku je „zmrazenie“ právnych následkov už existujúceho, resp. platného a právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. V nadväznosti na uvedené potom možno v preskúmvanej veci zhodne so súdom prvej inštancie konštatovať, že v prípade žalobcu ako príslušníka Policajného zboru v služobnom pomere u žalovaného možno v intenciách Smernice považovať odkladný účinok správnej žaloby za účinný a efektívny prostriedok jeho ochrany ako chráneného oznamovateľa pred odvetnými opatreniami zamestnávateľa. Uvedený záver je plne opodstatnený i tým, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere. Služobný pomer podľa zákona č. 73/1998 Z. z. má verejnoprávny charakter, je založený na prísnej subordinácii (služobnej podriadenosti). Policajný zbor preto; za účelom plnenia úloh vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti a boja proti zločinnosti; funguje na požiadavke striktného dodržiavania služobných povinností policajtmí ukladaných im prostredníctvom jednostranných autoritatívnych administratívno-právnych aktov. Neobstojí tak

námietka žalobcu, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces odmietnutím spravodlivosti (denegatio iustitiae).“.

22. Napokon dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 13/2020 z 22. januára 2020, ktorým bola subsidiarita nariadenia neodkladných opatrení podľa § 324 ods. 3 CSP výslovne upravená len vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, rozšírená aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana. Jej aplikácia sa primerane vzťahuje aj na tie právne inštitúty, prostredníctvom ktorých sú práva a oprávnené záujmy fyzickej, resp. právnickej osoby adekvátne a účinne chránené. I v intenciách uvedených záverov možno konštatovať, že právne prostriedky ochrany podľa Správneho súdneho poriadku; vrátane odkladného účinku; ktoré dostatočne účinne zabezpečujú ochranu žalobcu pred porušovaním jeho práv chráneného oznamovateľa podľa zákona o ochrane oznamovateľov, majú prednosť pred ochranou neodkladným opatrením.

23. V súvislosti s otázkou právomoci sa odvolací súd zaoberal aj námietkou, že žalobcovi napriek špecifikám ako príslušníkovi Policajného zboru SR patrí ochrana podľa Antidiskriminačného zákona s odkazom na § 2a ods. 1, ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., ako aj ochrana podľa Zákona o ochrane oznamovateľov s odkazom na ust. § 2 písm. e) tohto zákona.

23.1. Odvolací súd v bode 19. a 20. rozhodnutia dospel k záveru, že na prejednanie predmetného návrhu žalobcu je daná právomoc súdu podľa Civilného sporového poriadku; a neobstojí preto argumentácia žalovaného, že prejednávanie antidiskriminačných sporov príslušníkov Policajného zboru patrí do právomoci správnych orgánov, resp. správneho súdu. Ďalej uviedol, že prvoinštančný súd sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia riadne zaoberal z hľadiska jeho vecnej opodstatnenosti, pričom zamietnutie návrhu samé o sebe nemôže predstavovať zásah do práv žalobcu, keď súčasťou práva na prístup k súdu, ani práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na vyhovie podanému návrhu. Rovnako za porušenie práva na súdnu ochranu nemožno považovať postup súdu, ktorý odmietne vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že nariadením požadovaného neodkladného opatrenia by podľa jeho právneho názoru zasiahol do kompetencie iného orgánu verejnej moci.

23.2. V bode 21. rozhodnutia odvolací súd uviedol, že „vyhovením návrhu žalobcu v danej veci by došlo k neprípustnému zásahu do kompetencií iného orgánu verejnej moci a táto skutočnosť bráni nariadeniu požadovaného neodkladného opatrenia. Zo záverov ustálenej judikatúry (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/240/98 (R 123/1999), uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7Cdo/59/2011) vyplýva, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci. Odvolací súd v predmetnej veci dospel k záveru, že v tomto prípade treba uprednostniť právne prostriedky ochrany v správnom konaní, resp. v súdnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku, pretože prostredníctvom neodkladného opatrenia nie je prípustné odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným aktom vydaným pri výkone verejnej moci, prípadne meniť ich obsah. Žalovaný sa v tejto súvislosti dôvodne bráni argumentáciou, podľa ktorej by bola v prípade vydania požadovaného neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní právomoc správneho súdu negovaná a vydanie jeho rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by potom nemalo žiadne právne ani faktické účinky, pokiaľ by popri ňom existovalo rovnako právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Uprednostnenie účinkov neodkladného opatrenia by potom malo za následok podriadenie správneho súdu civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby a takýto nežiaduci právny stav by umožňoval obchádzanie preskúmavania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva neodkladným opatrením. Navyiac, iba uprednostnením jedného z možných prostriedkov ochrany bude dôsledne zabezpečené rešpektovanie princípu právnej istoty, ktorého súčasťou je i požiadavka, aby popri sebe neexistovali na určitú právne relevantnú otázku rôzne rozhodnutia pri aplikovaní rovnakej právnej normy. Na základe uvedeného potom možno uzavrieť, že v danom prípade, kedy ide o konkurenciu dvoch právnych prostriedkov ochrany, je na mieste uprednostniť prostriedky právnej ochrany podľa správneho práva pred prostriedkami právnej ochrany podľa Civilného sporového poriadku, a preto by súd v civilnom sporovom konaní posúdením zákonnosti rozhodnutia žalovaného vydaného v správnom konaní, ktorého sa domáha žalobca, neprípustne zasiahol do právomoci správnych orgánov, čím by bol oslabený princíp právnej istoty. Na uvedený záver pritom

nemá vplyv žalobcom zdôrazňovaná skutočnosť, že žalovaný prípadne môže následne zvrátiť účinky nariadeného neodkladného opatrenia vydaním nového personálneho rozkazu, návrhom na zrušenie neodkladného opatrenia či žalobou o navrátenie do pôvodného stavu. Ide totiž o hypotetickú úvahu o možnom avšak dosiaľ neuskutočnenom konaní žalovaného, ktorá je z hľadiska predmetu tohto konania, v ktorom je nevyhnutné posúdiť súčasný stav, bez právneho významu.“ Nie je tak dôvodná odvolacia námietka žalobcu, že odvolací súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že ide o konkurenciu a nie súbeh právnych prostriedkov ochrany.

24. V tejto súvislosti dáva dovolací súd do pozornosti aj uznesenie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1SKomp/6/2021 z 08. 12. 2021, v ktorom sa uvádza: „právomoc na konanie o neodkladných opatreniach ako procesnom prostriedku má vo všeobecnosti súd podľa Civilného sporového poriadku. To však samo osebe neznamená, že ak sú splnené podmienky § 324 a § 325 ods. 1 CSP, súd môže vydať neodkladné opatrenie s akýmkoľvek obsahom alebo na ochranu akéhokoľvek práva. Judikatúra súdov už totiž dávnejšie vyslovila, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/240/98, judikát R 123/1999, alebo jeho uznesenie sp. zn. 7Cdo/59/2011). Obdobne z § 336 a § 337 CSP možno vyvodiť záver, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len vtedy, ak povinnosť, ktorá sa ním ukladá, môže mať vecný súvis s následnou žalobou vo veci samej. Použitie formulácie „žaloba vo veci samej“ evokuje, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len v súvislosti s takou vecou (samou), na ktorej prejednanie je daná právomoc súdu. Tieto okolnosti však nie sú určujúce pri posudzovaní, či správny súd má právomoc na konanie o neodkladnom opatrení. Naopak, sú rozhodné pri posudzovaní otázky, či v danej veci možno nariadiť neodkladné opatrenie práve s navrhovaným obsahom práve voči danému odporcovi (povinnej strane) a práve na ochranu toho práva, ktoré je označené v návrhu. Skúmanie týchto okolností je však úlohou civilného súdu, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodovať.“.

24.1. Z uvedeného je tak zrejmé, že oba sudy nižšej inštancie správne dospeli k záveru, že konanie o návrhu, ktorým sa žalobca domáha právnej ochrany pred diskrimináciou podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, patrí do právomoci civilných súdov podľa CSP. Rovnako oba sudy nižšej inštancie správne zhodne dospeli k záveru, že v konaní nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie s navrhovaným obsahom, a to uložením povinnosti protistrane, aby sa zdržala uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433 z 27. 10. 2023 voči žalobcovi, ako aj uloženia povinnosti poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny - pomernú časť služobného platu vo výške 4.902,00 eur mesačne v hrubom a príspevku na bývanie vo výške 232,00 eur mesačne v hrubom za každý deň trvania výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433 z 27. 10. 2023 voči žalobcovi, nakoľko takýmto neodkladným opatrením nie je možné brániť vo výkone právomoci inému orgánu.

25. Reagujúc na odvoláciu námietku žalobcu, že prvoinstančný súd sa riadne nezaoberal jeho návrhom z hľadiska porušenia antidiskriminačného zákona, odvolací súd uvedené vyhodnotil vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu tak, že „Navrhujúca strana teda musí preukázať „na prvý pohľad“ prípad diskriminácie, teda že s ňou bolo zaobchádzané rozdielne pre niektorý z diskriminačných dôvodov. Uvedená zásada je premietnutá do § 11 ods. 2 Antidiskriminačného zákona, podľa ktorého je žalovaný povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Žalobcovi preto postačuje z hľadiska splnenia svojej povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, aby v žalobe uviedol skutočnosť, z ktorých možno na prvý pohľad (prima facie) dôvodne usudzovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, a ďalej je už na žalovanom, aby preukazoval v spore, že postupom namietaným žalobcom nedošlo z jeho strany k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. V posudzovanej veci však žalobca v návrhu ani netvrdil, že by s ním bolo zaobchádzané rozdielne oproti iným príslušníkom policajného zboru pre tvrdený diskriminačný dôvod - podanie oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti, pričom v tomto smere neponúkol súdu prvej inštancie ani žiadne relevantné dôkazy. Navyše, žalovaný ani neidentifikoval skupinu, s ktorou sa zaobchádzalo rozdielne a nevysvetlil ani neosvedčil porovnateľnosť svojej situácie so situáciou danej skupiny. Je totiž potrebné, aby existovali dve skupiny v porovnateľnej situácii, s ktorými je zaobchádzané rozdielne. Žalobca na opodstatnenosť svojich tvrdení o diskriminačnom konaní neuviedol, že by sa s ním z dôvodu podania oznámenia

zaobchádzalo horšie ako s niekým iným, kto tento dôvod nemá, a je v rovnakej či porovnateľnej situácii a neoznačil iné osoby v porovnateľnej situácii, s ktorými by bolo zaobchádzané odlišne, teda výhodnejšie. Práve naopak, poukázal na to, že k rovnakému postupu - dočasnému pozastaveniu výkonu štátnej služby, došlo aj u iných príslušníkov policajného zboru dôvodne podozrivých zo spáchania trestnej činnosti. Na základe tvrdení strán a predložených listinných dôkazov potom nemožno dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu vydaním personálneho rozkazu z dôvodu vykonania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom.”

25.1. Odvolací súd taktiež v bode 28. rozhodnutia dôvodil, že „...postup podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe príslušníkov PZ voči žalobcovi nemá žiadnu príčinnú súvislosť s oznámením žalobcu podľa zákona o ochrane oznamovateľov. Obligatorná povinnosť žalovaného postupovať podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. bola naviazaná na vznesenie obvinenia voči žalobcovi, čo spochybňuje súvis vydania personálneho rozkazu s kvalifikovaným oznámením zo strany žalobcu. Podkladom pre personálne opatrenie bola existencia vykonateľného uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi, ktorá skutočnosť je nezávislá od vôle žalovaného. V danom prípade tak nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené, že dôvodom vydania personálneho rozkazu žalovaným bolo podanie oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom.” Z uvedeného je tak zrejmé, že dovolacia námietka žalobcu, že súdy neskúmali dôvodnosť uplatneného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z hľadiska porušenia antidiskriminačného zákona, nie je relevantná.

26. Podľa názoru najvyššieho súdu uvedené závery odvolacieho súdu nemožno považovať za celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, a to o to viac, že žalobcovi zamietnutím jeho návrhu v medziach civilného sporového poriadku nebol odňatý prístup k súdu, keďže súbežne z jeho iniciatívy prebieha súdny prieskum zákonnosti personálneho rozkazu v rámci správneho súdneho konania. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je teda v odôvodnení primerane vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v konaní, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu, navyše procesne limitovaným konaním o neodkladnom opatrení. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné, či arbitrárne).

26.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

27. K námietke dovolateľa, že odvolací súd nesprávne posúdil osvedčené skutkové okolnosti, z ktorých by vyplývalo diskriminačné zaobchádzanie žalovaného so žalobcom, dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil. Navyše z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napríklad

rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

28. Pokiaľ dovolateľ v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v dovolaní namietal, že konajúce súdy nesprávne zistili a vyhodnotili skutkový stav, dôsledkom čoho je i nesprávne právne posúdenie celého sporu, dovolací súd pripomína, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (judikát R 24/2017).

29. Aj keď dovolateľ prípustnosť dovolania výslovne nevyvodzoval z § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd pre úplnosť veci poznamenáva, že podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). Napadnutým uznesením odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 357 písm. d) CSP, (v zmysle ktorého odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia). Prípadné nesprávne právne posúdenie veci by preto nemohlo s poukazom na § 421 ods. 2 CSP založiť prípustnosť dovolania.

30. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.